Anul XIV — Sibiiu, Vineri 17/29 Ianuarie 1897 — Nr. 12

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. sĕ vênd la »Tipografia«, soc. pe acțiuni.

Moralitatea publică.

(;) Tot ce stă în contrazicere cu moralitatea, trebue sĕ ducă la desastru. Guvernul, care a inaugurat o politică imorală și partidul care tolerează o astfel de politică, poartă deja pe frunte pecetea descompunerii sale, pentru-că tot ce e imoral nu se poate susținè mult. Când apoi imoralitatea propagată de guvern și sancționată de un parlament compus tot pe cale imorală, a străbătut prin toate straturile popoarelor din țeară, însuși statul devine judecat la moarte și trebue sĕ piară, dacă cumva mâni și capete de o deosebită destoinicie nu vin în ultimul moment ca sĕ-'l mântuească.

Exemple găsim destule în istorie.

Sodoma și Gomora au trebuit sĕ se stingă de pe fața pământului, nimicite de o ploaie de foc, pentru imoralitatea ce se încuibase în ele.

Marele imperiu roman tot pentru asemenea pĕcate a fost șters din cartea celor vii.

Și altele, multe.

Căci imoralitatea nu poate fi folosită în guvernarea unei țeri, nici ca scop nici ca mijloc. Asta e o regulă fundamentală a politicei. A greși în contra ei, însemnează — a te sinucide.

Imoralitatea nu poate sĕ rĕmână nepedepsită.

Pedeapsa vine de multe-ori cam târziu, dar' vine totuși, ea trebue sĕ vină; căci imoralitatea e îndreptată în contra adevĕrului și în contra dreptății, ear' adevĕrul se poate ascunde pe o vreme oarecare, dar' nu se poate nimicì de tot; dreptatea se poate înneca în sgomotul baionetelor și în șueratul gloanțelor de puști, dar' nu se poate omorî și înmormênta pentru totdeauna. Și chiar înmormêntată fiind, dreptatea învie și din groapă.

Un sistem de guvernare, exerciat cu arme și cu mijloace imorale, trebue dar' sĕ se prăbușească și sĕ se nimicească.

Perirea vine câte-odată mai curênd, câte-odată mai târziu. Vine însĕ cu o siguranță nerĕsturnată.

E „moral" sistemul de guvernament din țeara noastră?

Există la noi în țeară aceea-ce trebue sĕ formeze basa ocârmuirii, — moralitatea publică?

Nu rĕspundem cu cuvinte, ci cu fapte. Vorbească faptele, căci ele vorbesc mai elocuent decât condeiul.

Se fac alegeri pentru parlament. Alegerile decurg în modul cel mai scandalos, astfel, că întreaga lume civilisată e revoltată de cele întêmplate. Convingerea alegătorilor se preface în marfă ordinară, care se vinde și se cumpără, se notează la bursă ca hârtiile de valoare. Ear' aceia cari nu 'și-o pun în vênzare, sûnt trântiți la pământ de gloanțele gendarmilor. Toate acestea se fac la dorința și din ordinul guvernului, ear' când guvernul vine tras la rĕspundere pentru başbozuciile sale, se scoală șeful seu, un om care rĕspunde la numele Bánffy și neagă tot, neagă aceea-ce știe lumea întreagă ca și cum nu s'ar fi întêmplat nimica, ear' majoritatea sa, compusă din oameni cari știu foarte bine că pe ce cale și cu ce mijloace s'au ales, îl aplaudă, îl felicită pentru darul de a ştì ascunde adevĕrul, și îi votează încredere. Presa îl preamărește și îl încuragiază.

Asta e moralitatea publică în țeara lui Bánffy?

Niște oameni pacînici, dedați la ordine și supunere, amărîți însĕ până în adâncul sufletului lor de jupuirile ce le face primarul lor, pus cu puterea în fruntea comunei, se adună la casa comunală și cu pălăriile în mână se roagă de Măria Sa, dl solgăbirĕu, sĕ le ia primarul de pe cap. Dreptul de a se ruga îl are ori-cine; e un drept care nu se poate denega nimerui. Acestor nefericiți însĕ li-se deneagă, și fiindcă ei insistă și mai departe pe lângă dreptul lor, dl solgăbirĕu, aburat de puterea vinului consumat, dă ordin, gendarmii pun pușca la ochiu, se trage în carne vie, și se înscenează măcelul dela Mehadica, ear' pe deasupra mai ajung în judecată tot hoții de păgubași, ba se aruncă în temniță.

Asta e moralitatea publică în Ungaria?

Alți nefericiți, muncitori de ocne, se încumetează a se ruga de stăpânii lor, ca sĕ le îmbunătățească soartea, și fiindcă până la primirea unui rĕspuns favorabil își sistează munca: se pune în funcțiune arma gendarmeriei, se trage foc și se înscenează măcelul dela *Anina!*

Asta e moralitatea publică la noi?

Basa moralității e religiunea și legea. Și una și alta trebue sĕ aibă putere asupra masselor de popor. Din una vorbește glasul Domnului, din ceealaltă glasul Domnitorului, care atunci când a sancționat-o, a declarat: *„precum eu o țin, cer ca și supușii mei sĕ o țină"*.

Guvernul nostru 'și-a bătut joc de religiune, ear' legea o disprețuește și o calcă în picioare cu o cutezanță uimitoare.

Avem lege penală. În ea se asigură inviolabilitatea secretului cuprins în scrisoare, ear' pe seama aceluia, care calcă această dispositiune, prevede o pedeapsă de trei luni temniță și 1000 fl. amendă în bani.

Un deputat dietal (Blaskovich) scrie o scrisoare de informație partidului poporal pe vremea, când nu era deputat. Epistola aceasta ministrul - president Bánffy o ceteşte în plină şedinţă a dietei, ba se laudă, că mai are și altele, ear' majoritatea îl felicită și îl aplaudă, în loc sĕ-'l dee în judecată ca pe un criminalist ordinar!

Asta e moralitatea publică sub era lui Bánffy?

Când un guvern recurge, la astfel de arme criminale, pentru a se ţinè la putere și a băga frică în cetățenii țerii, ear' parlamentul, în majoritatea sa le aplacidează, e semnul, că politica guvernului și a majorității a apucat pe povîrniș la vale. a început a se rostogolì în convulsiunile cari de regulă se arată înainte de moarte. Partidul lui Bánffy își trăește ultimele momente; în curênd se va prăbuşì ca sĕ îngroape sub ruinele sale un sistem de guvernare, pĕcătos în compositie, dar' și mai pĕcătos în executare.

Căci e imposibil, ca lumea cultă se poată privì lung și nepăsătoare la cele-ce se petrec de o vreme încoace în Ungaria, în mijlocul Europei, și la finea veacului civilisațiunii.

E imposibil ca Viena sĕ nu-'și deschidă odată ochii și sĕ nu vadă, că punêndu-se sĕcurea imoralității la temeliile statului ungar, se sguduesc temeliile întregei monarchii.

E imposibil, ca pĕcatul și imoralitatea sĕ guverneze mult într'o țeară compusă din atâtea popoare religioase și temătoare de Dumnezeu.

E imposibil ca rĕul sĕ învingă și sĕ stăpânească asupra bunului.

Catastrofa trebue dar' sĕ se apropie.

Noi trebue sĕ stăm la o parte și se o aşteptăm liniştiți, căci pe noi nu ne atinge.

Am prorocit-o de mult, pentru noi nu vine neașteptată.

Formăm elementele sănĕtoase, neatacate de boala corupției și a imoralității, formăm majoritatea țerii, care nu poate purta vina pentru pĕcatele minorității destrăbălate. N'avem sĕ ne temem dar' de un desastru care pe noi nu ne atinge.

Ca creștini buni, avem sĕ grijim de o îmormêntare cuvenită pe seama nefericiților, nimic mai mult.

Sibiiu, 28 Ianuarie n.

După-ce ministrul a aprobat și oprirea conferenței din Octomvrie, ba continuă și cu prigonirile pornite asupra convocatorilor conferențelor electorale din cercurile singuratice, se constată din multe cercuri ale partidului nostru național necesitatea unei noue manifestațiuni a nemulțumirii legitime, care clocotește adânc în sînul poporului românesc din Transilvania și Ungaria.

Credem a ştì că pentru a da o formă acestei manifestațiuni, s'au și făcut primii pași din partea celor competenți.

Un protest, despre care a respirat câte ceva și în publicitate e întru adevĕr în pregătirea de a se publica acoperit de mulțime de iscăliluri.

În situațiunea actuală, când guvernul ne-a încătușat politicește, suprimându-ne funcționarea organismului nostru de partid, și când acest guvern dă cele mai clasice probe de decadența și brutalitatea sa, o atare manifestațiune spontană de protestare în contra regimului, sub care gemem, este nu numai o necesitate, ci și o faptă oportună.

Publicat deodată și în limba francesă și germană, acest protest va avè sĕ fie cunoscut în toată lumea politică.

Credem că toți Românii devotați causei naționale vor alerga la timpul seu, sĕ se înroleze în șirul celor-ce protestează în fața lumii contra despotismului guvernului maghiar.

După aprobarea oprirei. Apreciând resoluțiunea prin care ministrul de interne a aprobat oprirea conferenței dela 24 Octomvrie, »Gazeta Transilvaniei« ajunge la următoarea conclusiune:

»Noi însĕ am susținut, susținem și sûntem datori a susținè necurmat și neînfricat dreptul nostru față cu uneltirile forței brutale; sûntem datori a-'l susținè cu tăria, ce ne-o dă conștienția sfinteniei causei, pentru care luptăm, precum și convingerea, că forța nu poate nimicì nici-odată dreptul la vieață al unui popor, care și-'l *susține* și *apĕră*.

Cu aceste impresiuni am cetit actul, ce se numește resoluțiune la recursul înaintat de cei loviți în dreptul lor, prin care resoluțiune ministrul constitutional al Maiestății Sale se condamnă însuși și-'și dă un atestat de incapacitate cum nu se poate mai rĕu.

Față cu nesfîrșitele ordonanțe, decrete, decisiuni și resoluțiuni, care de care mai volnică și mai ilegală, ale guvernului și organelor lui, nu ne rĕmâne alta, decât sĕ stăm neclintiți pe lângă dreptul nostru, *gata a suferì toate pentru el*, căci atunci va trebuì sĕ vină și ziua, când va eşì triumfător asupra despotismul vremelnic al celor-ce au azi cârma statului în mână«.

Cehii biruitori. La sfîrșitul anului trecut dieta Boemiei, ca și multe alte diete cisleithane, a fost convocata pentru 2—3 şedinţe spre a vota budgetele provinciei respective, și imediat după aceasta a fost amînată. Dieta Boemiei 'și-a reînceput lucrările la 25 c. Îndată în ședința a doua, dela 26 Ianuarie, guvernorul țerii, contele *Coudenhove*, însărcinat de către guvern, a făcut în ambele limbi ale țerii, mai întâiu în cea cehă, pe urmă în cea germană, declarația în termini foarte lămuriți și precişi, că „guvernul ține ferm la principiul „deplinei egale-îndreptățiri și de egală valoare (a celor douĕ naționalități) în regatul Boemiei" și consideră drept datorința sa cea mai serioasă, a păstra unitatea regatului atât în privința legislativă cât și în cea administrativă".

Guvernorul amai împărtășit, că guvernul e hotărît a aduce în viitoarea sesiune a dietei — adecă deja în anul proxim — proiectul despre o reformă electorală în regatul Boemiei, reformă basată cu desĕvîrșire pe dreptatea și stările faptice ale țerii.

Depeşile din Praga, din care am scos în cele precedente numai un mic extract, spun, că declarația locțiitorului a satisfăcut mult pe Cehi; mai ales fiindcă se mai afirma încă o cucerire mare câștigată de către ei, că anume contele *Badeni* a promis în mod cât se poate de obligător, că limba cehică va fi întrodusă ca egal îndreptățită cu cea germană în administrația țerii și obligătoare pentru fiecare funcționar de stat aplicat în Boemia.

Cuceririle acestea sûnt într'adevĕr de mare importanță și pot fi considerate ca un pas foarte însemnat către ultima țintă a Ce-

---

FOIȚA „TRIBUNEI".

Livia.

— Scchiță originală. —

De

P. Bandu.

Am făcut cunoștința ei în scalda G... — unde petreceam o parte a verii, — într'un mod simplu, cum se întêmplă aceasta la băi.

Era o dimineață foarte plăcută.

Soarele cald de Iulie își arunca razele aurii asupra dealurilor și încălzia aerul curat și vivificător.

Lumea, parte undula veselă pe cărările şerpuitoare ale parcului, parte odichnia pe băncile înșirate de-alungul cărărilor.

În giurul monumentului Wickenburg, — locul meu predilect de odichnă toate bancele erau ocupate.

O singură bancă, la spatele monumentului, lângă gardul viu de brad, ce se ridică ca un părete până la ramurile arborilor, era liberă.

Ocupa-i loc și desfăcui „Tribuna" ce tocmai o primisem, spre a o ceti.

Înaintea mea se opresc deodată douĕ dame. — Una dintre ele mĕ agrăește cu următoarele:

„Sĕ ne scuzi domnule... vĕ rugăm pentru puțin loc. Sora mea e puțin obosită de plimbare și are lipsă de odihnă".

„Cu plăcere" — rĕspund eu surprins mai ales de agrărea românească. — M'am sculat de pe banca pe care şedeam cam comod și le oferii loc.

Ne-am presentat, ele ocupară loc și începurăm o scurtă conversație.

„Am căutat atâta timp o bancă liberă și n'am aflat", — începù aceeași damă — „și drumul până la locuință era prea obositor pentru sora mea. Tocmai treceam pe lângă d-ta.

Erai adâncit în cetire. Spre bucuria noastră experiarăm, că ești Român, și vĕzêndu-te singur 'mi-am permis a te agrăì și a te derangia în cetire, ceea-ce cred, nu 'ni-o vei lua în nume de rĕu.

„O, nici decât!" — rĕspunsei eu — „din contră dacă îmi permiteți, vĕ mărturisesc că cunoștința d-voastră îmi face mare plăcere și e cea mai plăcută surprindere ce 'mi-s'a făcut în scaldă".

„În cercul cunoscuților mei străini nici când nu m'am aflat bine.

Veți înțelege dară, că cunoștința d-voastră 'mi-e foarte prețuită și binevenită".

Vorbirăm despre timpul sosirii, petrecerii în scaldă și despre alte lucruri. Cealaltă damă, cercêndu-'și orologiul, întrerupse conversația și se adresă către sora sa:

„Marioară dragă, e ora inhalațiunii, sĕ mergem la timp, căci altcum întârziem — și eu voesc ori-cum a lua inhalațiunea înainte de amiazi.

„Așa e, sĕ mergem", — rĕspunse sora sa. „Îți mulțumesc", — cu aceste se adresă către mine, — „pentru bunăvoința de a ne cruța drumul până la locuință.

Sperez sĕ convenim la concertul de seară în sala de cură.

„La revedere".

Am făcut un compliment și ne-am despărțit.

Din ziua aceea devenirăm amici.

În tot locul eram laolaltă și formarăm astfel o grupă isolată între ceilalți străini.

*

Erau surori. Mărioara care era doamnă, era însoțitoarea surorii sale, și cum era mai în etate, întrunea îngrijirea sa, mai mult cu o iubire maternă decât de sorĕ. Era o natură totdeauna serioasă, puțin melancolică; o inimă plină de iubire și compătimire, ce sufere cu cel suferind și se bucură cu cel mulțumit. Livia, care putea sĕ aibă şesesprezece ani, era greu suferindă. Era altcum pe lângă starea-'i morbidă o ființă drăgălașă, puțin cam tăcută. În momente de bună disposiție arĕta și puțină veselie. Încolo îi plăcea sĕ vorbească mai mult de starea sa morboasă, pe când noi tocmai aceasta o încungiuram.

Pentru mine avea un sentiment de bunătate și ici-co'ea îmi împărtĕșea cu confienţă tainele sale.

*

Era într'o Duminecă. La cura de dimineață ne-am preumblat, ca de regulă, în apropierea pavilonului de musică, căci Liviei îi plăcè mult musica. După finirea curei am ocupat loc pe o bancă din apropiere, căci Livia avè mare lipsă de odihnă. Sora-sa avênd o afacerĕ, mĕ rugă ca în absența ei sĕ țin societate Liviei. Rĕmaserăm singuri.

Musica cântă romanța „Steluța". Spre mirare observ în Livia o schimbare subită la auzul acestei romanțe. Vorbitoare până acì, ea devenì tăcută, părea foarte emoționată; pe fața-'i palidă îi lunecară câteva lacrimi mari și ferbinți. Voiam sĕ respectez emoțiunea ei, de aceea evitam a o molesta cu vre-o întrebare.

Musica încetase, dar' Livia sub impresiunea acestei romanțe era adâncită în cugete, cari îi ocupară întreagă ființa, așa că presența mea era uitată.

„Ah, 'ți-se va părè curioasă schimbarea mea", întrerupse ea tăcerea — „și poate-că te-a chiar atins". Spre scusa mea deci îți voiu enara o scurtă istorioară, care-'ți va explica causa acestei schimbări.

Cu acestea ea se așezà mai comod pe bancă și după un adânc oftat începù:

„Poate va fi anul de-atunci. Eram la o petrecere de vară. Tocmai eşisem din claustru, era deci natural, ca după un lung timp petrecut mai mult în lumea strîmtă a claustrului, sĕ gust și eu din plăcerile ce le oferă omului juneța. Sora mea era mireasă. Mirele ei, un tinĕr de o bunătate îngerească, insista pe lângă părinți a-'mi permite și mie sĕ particip la petrecere. Aci făcui prin mirele surorii mele, cunoștința unui tinĕr. Nu-'ți voi spune numele lui, căci îmi face mai mare durere. Purtarea lui plină de tandreță, ființa lui blândă, precum și sinceritatea lui 'mi-au stîrnit o viuă simpatie.

După petrecere, cum eram din acelaș oraș, am avut ocasiune a convenì de mai multe-ori eu el. În convenirile noastre învățai a afla la el astfel de însușiri și calităţi cari la alți tineri nu le-am putut afla.

Îmi plăcea mult firea lui pururea gânditoare și retragerea lui. Cu timpul simpatía mea se schimbă într'o iubire ferbinte. Îl iubiam cu căldura unei inimi de cincisprĕzece ani. Apoi deosebita atențiune ce-'mi arăta în societate precum și stângăcia ce o arăta în apropierea mea și care mie îmi era așa de drăgălaș mĕ îndemnau a crede că și el nutrește aceleași sentimente pentru mine.

Aceasta mĕ făcea fericită, foarte fericită. —

Se apropia nunta surorii mele. Eu stăruiam pe lângă sora, ca și el sĕ fie de față la nuntă, ceea-ce 'mi-a succes. Ba, spre mai marea mea plăcere și bucurie, el avea sĕ fie frate de mână și eu paranimfă. Mĕ bucuram de aceasta, pentru-că voiu fi mult în apropierea lui, mĕ voiu nisui al face şe înțeleagă amorul meu pentru dînsul.

În fine a sosit și nunta. Nici-când în vieață n'am pus atâta atențiune pe mine și pe toileta mea ca atunci.

Și ce plăcut 'mi-se părea el în ziua nunții. Statură dreaptă, pĕr brunet, față ovală, cam palidă, niște ochi negrii din cari se revĕrsa o bunătate nemărginită, amestecată cu o expresiune de o profundă melancolie care pe lângă toată buna disposiție ce o arăta în ziua nunții, totuși nu putea dispărè.

Când am reîntors dela biserică, la brațul lui, mi-se părea că e deosebit de retras și tăcut. Eu îmi explicam aceasta în favorul meu, de aceea căutam ocasiune sĕ mĕ conving mai de aproape.

După reîntoarcere 'i-am propus o scurtă plimbare prin grădină și el nu 'mi-a refusat.

hilor: *restituirea autonomiei regatului cu atributele moderne ale ei.*

Resultate ale unei lupte energice și perseverante, aceste succese ale Cehilor trebue să fie un indemn pentru noi Românii, ca să luptăm asemenea : cu energie și perseverență!

Rĕvașul Nostru.

Osândiții pentru loialitatea față de Monarch.

Din *Șomcuta-mare* ni-se scrie despre o osândă caracteriatică pentru șovinismul maghiar.

Când cu milleniul Maghiarii din Șomcuta au spart ferestrile dela casele unor fruntași români, pentru-că n'au iluminat și ei întru cinstea milleniului.

Pe 7 Iuniu a. tr., în preseara zilei de încoronare a M. Sale, era ordonată o nouă iluminație. Românii, loiali ca întotdeauna, au arangiat un frumos conduct cu 30 facle, cântând imnul poporal „Doamne ține" și imnul nostru național.

Pentru această manifestațiune pretorul din Ș o m c u t a a făcut cercetare și a osândit o grămadă de Români la amende, bani eventual arest ordinar.

Au fost osândiți:

1. *Vasile Dragoș*, advocat;
2. *Nicolae Nilvan*, advocat;
3. *Ioan Serb*, protopop gr.-cat.;
4. *Elie Pop*, înv. pens.
5. *Teodor Blaga*, înv. gr.-cat. — la câte *30 fl*, amendă, eventual câte *3 zile arest*: pentru arangiarea unui conduct neînștiințat la poliție".

Apoi:

6. *Ioan Butean*, senator comunal;
7. *Ioan Butean*, al lui Melentie, econom;
8. *Simeon Butean*, econom,
9. *Ioan Mereș*. econom;
10. *Tökés Lajos*, rom.-catolic.
11. *Ioan Botean*, june econom;
12. *Gavrilă Butean*, econom;
13. *Simeon Vancea*, econom;
14. *Alexandru Ilucian*, econom;
15. *George Vancea*, econom;
16. *Petru Longin*, înv. gr.-cat.;
17. *Teodor Ille*, înv. gr.-cat. din Selsig, — au fost osândiți la amendă de câte *10 fl.*, eventual o zi de arest, — pentru-că ar fi „turburat noaptea liniștea locuitorilor".

Alți 7 Români, anume: George Pintilie, Vasilica Ilucean, economi; Vas. Buda, ofic., administrativ; Beniamin Bud, diurnist adm.; Vasile Hapca, Ioan Butean, matriculant și Vas. Butean, diurnist la judecătorie — au fost absolvați.

Apelată, sentența preturei a fost schimbată de vice-comitele. Anume osândiților de sub 1—5, li-s'a mărit amenda la câte *50 fl.* Ministrul a aprobat sentența forului II. — Mâne vom publica detailuri referitoare la această afacere.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

E în natura partidelor să-'și păstreze cu mai multă putere inimicițiile originale, decât principiile lor originale. **Makaulay.**

Banchetul Ligei.

Cetim în «Epoca»:

Aseară s'a dat, în sala restaurantului dela hotel Union, banchetul pentru sărbătorirea Unirii Ligei.

Au luat parte la banchet mai toți membrii fostului și actualului comitet și reprezentanții secțiunilor Ligei din întreaga țeară.

La orele 8 sosește dl Coroianu, advocat din Cluj și membru în comitetul național din Sibiiu, și este primit în aplause de întreaga sală.

Dl Perieșeanu-Buzău a ridicat primul toast, vorbind pentru unirea Românilor de peste munți, cari zice d-sa, trebue să urmeze exemplul dat de membrii Ligei culturale din țeară.

Dl profesor Vlădescu sărbătorind actul de unire, în câteva cuvinte calde și pline de entusiasm face apel la delegații secțiunilor Ligei din țeară, pentru-ca să ajute comitetul central în greaua luptă pentru a pune pe o cale bună și dreaptă mișcarea națională.

Dl Coroianu, vorbind tot în acest sens, declară, că acum când Liga culturală este unită, comitetul național va lucra cu mai multă rîvnă în chestiunea națională, unirea Ligei fiind o încuragiare ce se dă întregei mișcări pentru luptă.

Dl Nenițescu face apel la noul comitet al Ligei și îi cere să lucreze fără patimă și fără nici o considerațiune de politică internă. Liga nu este a nici unui partid, zice oratorul, este a tuturor Românilor.

Dl Delavrancea, răspunzând, declară că nici-odată nu a fost călăuzit decât de simțământul de naționalitate și că în această luptă nu trebue să se amestece luptele politice.

Au mai vorbit domnii Ventura, Roberto Fava, Tamara, Miculescu, Barbu Păltinean, Tache Policrat, Rădoi, Chețianu din Craiova, I. Bacalbașa și alți câțiva delegați din provincie al căror nume ne scapă.

Banchetul s'a sfîrșit la orele 11 și jumătate.

Din parlamentul maghiar.

— Ședința din 26 Ianuarie. —

Se continuă desbaterea specială asupra budgetului.

Referentul Gajáry Ödön propune spre primire budgetul ministrului de interne, dimpreună cu raportul seu despre spesele avute cu matriculele de stat.

Eötvös Károly combate statificarea administrației țerii. E de acord cu guvernul în aceea că administrația e rea. Dar' de ce e rea? De 25 de ani s'a început cu statificarea pe toate liniile, și în modul în care ea progresează, administrația se strică! Ce mai au azi ce n'ar fi stricat? Când guvernul trâmbițează că administrația e rea, își condamnă politica sa proprie. Se zice că opinia publică ar cere statificarea administrației. Care? Unde? În întreaga țeară sûnt 52 000 de funcționari de stat, și abia 1200—1500 de cei aleși. Unde e cu putință ca 1500 se îndrepte aceea-ce 52.000 strică zi pe zi? Se zice că administrația comunei, comuna o poate face mai bine, a comitatului comitatul și a statatului statul. Aceea-ce dorește guvernul și majoritstea nu e alta decât centralisarea puterii. Și apoi în centru e mai bună administrația? Aici la centru și sub conducerea ministrului de interne se face administrație scandalos de rea, încât o colecțiune întreagă de anecdote s'au compus pe tema aceasta.

Avem instituțiunea matriculelor de stat. E bună? În mâna guvernului să află poliția capitalei. E bună? Pe lângă poliția aceasta a devenit Budapesta atât de morală! Comiții supremi încă sûnt în mâna guvernului. S'a făcut din ei o instituțiune care nici în orient nu mai există decât doar' în Persia. Și guvernul ar trebui să știe că instituțiunea aceasta a comiților supremi e veche. Chiar și sfântul Ștefan a zis fiului seu Imre: „vezi să trăești bine cu fișpanii, că aceia te pot nimici dacă se mânie!" Azi fișpanul e spionul guvernului. De ce nu să începe acì cu îndreptarea administrației? Nu primește budgetul.

Török Bertalan (guvernamental) constată, că dela dualism încoace țeara a luat un avênt uimitor, (în facerea datoriilor. Red. „Trib."), încât vorbitorul e încântat de progresul ce-'l vede. Îndeosebi pe terenul asociării s'a făcut o înaintare colosală, încât se vede silit a ruga pe domnul ministru de interne să vină cu o lege care să lărgească terenul de activitate al direcțiunilor dela diferitele societăți. Votul universal nu-'l voește. *Aceea apoi ar fi chiar vătămător pentru naționalități, dacă dreptul electoral s'ar face pendent dela cunoașterea limbii maghiare.* Are încredere în ministrul de interne și speră, că va face revisuirea legii electorale. Apără administrația față de atacurile lui E ö t v ö s, și primește budgetul.

Lepsényi Miklós zice, că popoarele cari se află în sclăvie, nu sûnt apte pentru acțiuni mari. Acțiuniie mari pot fi puse la cale numai de către *„mărimi naționale"*, și de aceea bărbații, cari stau în fruntea neamurilor sûnt datori să extindă cât de mult drepturile omenești.

Numai p i t i c i i s p i r i t u a l i guvernează cu gârbaciul și cu t r a i s t a d e o v ĕ s. Să mulțumim providenței — zice oratorul, — că ne-a donat un astfel de guvern, care e icoana guvernării naționale. Ne și invidiază lumea întreagă, și-'l cer împrumut dela noi, pe un an numai, dar' nu-'l dăm, nu-'l lasăm! Știm doar' foarte bine, că aici nu se guvernează cu *„șap"*, aici nu sûnt vicinaliști, *aici nu se urmărește nime pentru convingeri politice*, știm că aici podurile de fer nu se fac din lemn, și scrisorile private nu se folosesc spre scopuri oprite. Cum? Domnii deputați clătină din cap? (Cum să nu, când vorbești de traista cu ovĕs! Red. „Trib.") Nu credeți, că toate sûnt a s t f e l? Mă provoc la mărturia celor din partea cealaltă! (guvernamentală). E și greu a o crede aceasta, când vedem administrația, alegerile, volniciile și abusurile toate.

Se ocupă mai pe larg cu atrocitățile electorale, și citește ordinațiunea unui protopretor, care a dispus ca toți preoții cari agitează pentru partidul poporal se fie deținuți și puși în arest timp de 48 de ore. Înșiră mișeliile cu biletele de legitimare pe seama alegătorilor, și exclamă: *„astfel de volnicii nu vor stârni în sînul naționalităților iubire către statul maghiar"*. „Face apoi statistica alegerilor trecute și înșiră următoarele date foarte interesante: au votat pentru candidații guvernului 436.381 de alegători, pentru Kossuthiști 92.502, pentru candidații partidului poporal 51.222, pentru cei afară de partide 20.444. Pe un deputat guvernamental cad deci 1515 voturi, pe un Kossuthist 1643, pe unul afară de partide 1572, ear pe anul poporal 3643. Respinge în fine învinovățirea că partidul poporal ar fi pactat cu naționalitățile și declară că — nu primește budgetul.

Talian Béla fost comite-suprem, vorbește despre scăderile administrației și despre socialismul ce se lățeste printre țărănimea din Alföld, și cere luarea unor măsuri excepționale în contra presei socialistice. Primește budgetul.

Discuția se va continua mâne.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 11) sub titl. „M i n i s r u l și-'a a p r o b a t v o l n i c i a" apreciază resoluțiunea ministerială dată în causa oprirei conferenței din Octomvrie. Procedura lui Perczel — zice „Gazeta" — nu ne-a surprins. El represintă față cu noi volnicia ministerială, sevîrșită în pretinsul interes de stat.

Accentuează apoi, că noi nu putem „mărgini" posiția de drept a partidului nostru la un paragraf al legii electorale, „ci vedem mai vîrtos — scrie „Gazeta" — că această posiție de drept are un razim mult mai tare în însuși principiul constituțional și chiar și în principiul depus în legile fundamentale, după care naționalitatea noastră, limba și cultura ei, are îndreptățirea de-a se desvolta și de-a cere scutul statului pentru a nu fi împedecată până la un punct oare-care în această desvoltare.

Și oare se poate închipui o astfel de desvoltare națională — căci scutul, ce-'l oferă legea de naționalitate limbei materne numai în acest sens poate fi interpretat — fără dreptul de întrunire și fără dreptul de representare"?

Poate că legea de naționalități a fost anume redactată așa cum e, ca se poată fi intrepretată cândva în defavorul naționalităților — zice Gazeta — și atunei B à n f f y și soții lucră în direcțiunea acelor intențiuni ascunse. Cu toate aceste logica lor e logica forții care primează d r e p t u l. — Încheierea articolului o cităm într'alt loc.

*

Dreptatea (nr. 10) sub titlul „T r e i z e c i d e a n i" face o reprivire asupra desvoltării politice dela dualism încoace. După-ce s'au împăcat Nemții cu Ungurii, vieața publică a Ungariei s'a pus pe un nou temeiu. Bărbații de pe atunci ai Românilor au văzut pericolul; au încercat totul pentru a-'l evita, dar' îndeșert.

În cei 10 ani dintâiu Ungurii au fost mai loiali, multe bune ni le-au lăsat în pace. Cu K. Tisza s'a început sistemul impilării brutale. Nouĕ ne-a mers tot mai rĕu, dar' nici la Unguri nu e progres real, decât în abusuri. Tisza a fost ca volbura: a adunat toate gunoaiele și le-a ridicat sus. — Din trecut „Dreptatea" crede a scoate învățătura, că „în timp de vijelie să rămânem în căsuțele noastre, ear' când vedem ridicându-se *volbura* să ne dăm în lături până când vine *vintul* să o spulbere"..(!)

Cronică politică.

A r m e n i i.

Patriarchul armenesc a înaintat acum câteva zile, sublimei Porți, un memorand compus din 12 puncte, realisarea cărora o caracterisează ca de neapărată trebuință pentru desvoltarea pacînică a lucrurilor printre Armeni. Eată principalele în aceste puncte:

1. Scutire, pe unul ori doi ani, dela impositul militar, pentru aceia dintre Armeni, cari își au domiciliul în provinciile bântuite de măceluri.

2. A se distribui grâne de sămânătură, în cantitate îndestulitoare, din depositele împărătești și a se avisa banca agricolă a avansa Armenilor nevoiași mijloace necesare în condițiuni cât se poate de favorabile.

3. A se repara școalele și bisericile armenești dărîmate.

4. A se lua măsuri necesare, ca femeile și copiii armenești răpiți *en masse* de către Curzi să poată reîntra în sinul familiilor lor.

5. A se ordona, ca presa turcească, ear' mai ales acele ziare, care apar în limba turcească, să-'și curmeze modul de a scrie cel fără întrerupere de ofensător, batjocoritor și pătruns de ură neîmpăcată, căci acest limbagiu este în măsură mare menit a atița poporul mohamedan earăși contra Armenilor.

6. A se acorda patriarhatului armenesc anual suma de 2000 lire turcești (cam 5000 franci), de oare-ce Armenii nu sûnt deocamdată în stare, a-'și îndeplini cum se cuvine îndatoririle lor respective pentru susținerea patriarhatului.

Ori-cât de moderate sûnt aceste cereri armenești, nu credem, că li-se va da urmare, întocmai ca și în Ungaria dreptelor cereri ale naționalităților impilate, căci regime sûnt aici ca și acolo aproape identice.

Macedonenii.

„Cor. Pol". publică următoarea telegramă Constantinopol: În ultimele zile toate ambasadele au primit copia resoluțiunii, luate la meetingul ținut acum de curând în Varna de către reuniunea fugarilor din districtul Adrianopol. Documentul culmină în declarația, că Macedonenii și Tracii nu pot fi mulțumiți prin nici un fel de reformă decât prin aceea unică, care le-ar acorda deplina autonomie și independență. Regimul turcesc trebue peste tot să dispară de pe Peninsula-Balcanică și să fie mărginit numai asupra provinciilor musulmane din Asia. Dacă aceste cerințe ar rămânea neîndeplinite, eliberarea popoarelor subjugate de către Turcia se va face cu forță. Resoluția accentuează, ca guvernul bulgar să nu scape ocasia, a spriginì lupta pentru libertate a acestor popoare.

Au mai fost trimise copii de pe resoluție și următoarelor persoane: contelui Ignatiev în Petersburg; dlui Gladstone în Londra, ca „anteluptător al libertății popoarelor subjugate"; dlui Nelidov, ambasadorul rusesc la Constantinopol.

Și Porții a fost comunicată resoluția.

Polonezii în Prusia.

În legătură cu cele desvoltate în articolul „Tribunei" dela 10/22 c. despre colonisările printre Polonezii din Prusia, e caracteristic, dacă nu și ceva mai mult, a ne opri la ceeace a zis ministrul de culte prusian, Bosse, într'o ședință a dietei prusiane din săptămâna trecută, despre Polonezii și „agitația" acestora „îndreptată contra statului". Păcat, că spațiul nu ne permite a reproduce mai mult decât făcem mai la vale, din vorbirea ministrului. Plecând dela un cas concret, unde un copil polonez din școala elementară germană a fost pedepsit de către dascălul german care îl silea să facă ceva contra simțului seu național, ministrul a zis între altele:

„Pentru un copil e mult mai important să învețe a asculta, decât să învețe a vorbi fluent polonește, în ori-ce împregiurare pentru un copil prusian și copilul din chestiune este negreșit un copil prusian, căci umblă într'o școală prusiană"...(!!)

Desvoltând apoi cum agitația națională polonă a devenit în ultimii ani de un „caracter agresiv" contra germanismului, ministrul cultelor continuă:

„N o i sûntem aceia, cari ne apărăm bunul nostru drept contra agitațiunei agresive și în parte revoluționare a Polonilor. Ei și îndreptează, în mod mai nefățărit, mai vehement mai pătimaș decât ori-și-când mai înainte. ofensiva lor în contra germanismului, ear' mai ales contra limbii germane Acum stă afară de ori-ce îndoială, că agitația poloneză, mai ales în presă și în întruniri, a scos la suprafață mai mult decât ori-și-când pretensiunile naționale poloneze și a indigetat, în mod deschis și în termini cu totul expliciți, — ceea-ce până acum numai doi ani nu se întâmpla nici-odată — asupra restabilirii unui stat polonez!...

„Simplaminte este de datoria noastră, a apăra dreptul în provincia Posen, în Prusia apuseană și Silesia-de-sus; ear' acest drept consistă în aceia, că aceste părți aparțin statului prusian, că poporația acestor părți ale țerii are în prima linie caracterul de supuși ai statului prusian și ai imperiului german; că, deși poate fi și este chiar vorba de Germani sau Prusiani, cari vorbesc limba polonă, dar' nici-decum de o naționalitate, căreia am putè să-'i admitem o organisație, prin care ar trebui să ne dărîme statul și îndreptează atacuri dușmănoase contra statului nostru.....

„Nu vom înceta — aceasta o spun în mod cât se poate de categoric — a tracta pe supușii prusiani de limba polonă cu deplină dreptate; ei vor fi ocrotiți ca ori-și-care alt cetățean leal, dacă se potrivește legilor, în toate interesele lui îndreptățite. Dar', dlor, vom păși fără îndurare, și cu toate mijloacele legale contra tuturor tendențelor nelegale; vom apăra dreptul și autoritatea statului nostru și le vom validita în contra ori-cui, care ar cuteza a atinge aceste bunuri din cele mai sfinte ale noastre.....

„Vină atacurile din ori-care parte"..., „ele nu ne vor opri în calea noastră"... „Fără frică și fără sfială ne vom îndeplini această datorie. Domnii Poloni vor face bine, a nu se deda la nici un fel de ilusiuni în această privință; în calea tendențelor nebasate pe actuala ordine de drept vor întâlni o împotrivire neîndurătoare". (Bravo)...

Stăruind tot mai aspru în această ordine de idei și precisând măsurile de luat, ministrul citează ca „linia de purtare, atât a guvernului cât și a administrației de școli", vorbele rostite încă la 1841 de către ministrul F l o t t w e l l, anume:

„A promova și a întări legătura intimă a provinciei Posen cu statul prusian prin aceea, ca tendențele, datinele, înclinările proprii locuitorilor de limba polonă, care se opun unei asemenea legături, să fie treptat delăturate; ear' din altă parte elementele de fire germană, în privințele ei materiale și intelectuale, să se lățească printre ei tot mai mult astfel ca în sfîrșit să se ajungă contopirea deplină a celor două naționalități ca încoronarea acestei meniri prin scoaterea la iveală cât de hotărîtă a culturii germane"...

Dacă șoviniștii maghiari n'ar fi început cu planurile lor nebune și criminale încă în anii treizeci, ai secolului, am fi zis că au umblat în școala lui Flottwell și acum în a lui Bossel.

Chestiuni școlare.

A P E L.

Primim spre publicare următoarele:

Comuna noastră G e a c a se află situată în centrul Câmpiei Transilvaniei, unde avem neîncungiurată lipsă de o școală poporală întru toate deplin corĕspunzĕtoare atât recerințelor legii, cât și mănirii ce are o școală română, cu atât mai vîrtos, că aici avem să ne luptăm cu elemente străine, și sûntem amenințați din causa școalei noastre azi necorĕspunzĕtoare.

Dar' de oare-ce pentru edificarea acestei școale, după planul făcut ne mai trebue

---

„Purtarea dtale față de mine îmi inspiră convingerea că presența mea te molestează" îi observai eu după-ce eram singuri.

„E drept că presența d-tale produce schimbare în mine, dar' aceea nici-decât nu se explică în defavorul dumnitale. Bunătatea d-tale" — continuă el, — pe care eu așa de puțin o merit, mă obligă a fi sincer și a-'ți descoperì toate secretele mele. Dacă până acum nu am putut să-'ți vorbesc sincer și franc e a se ascrie timidității ce mă copleșește în fața d-tale.

Acum, că d-ta îmi dai ocasiune, permite-mi a-'ți mărturisì că din momentul cunoștinței noastre te iubesc și te voiu iubì cu iubirea unei inimi sincere și devotate. Dacă iubirea mea ar afla un résunet cât de slab în inima d-tale, aș fi foarte fericit; ear' dacă d-ta vei respinge iubirea mea, atunci voi căuta a mă mângâia, dar' nu te voiu urî pentru-că inima mea nu e în stare a urî".

Aceste cuvinte rostite sub impresiunea unei adênci însuflețiri, erau atât de dulci și de o armonie atât de suavă, încât mă simțiam răpită de farmecul lor. Ființa lui mi-se părea atât de superioară, încât cuvintele lui le luam ca o grație deosebită, ear' nu ca o mărturisire înfocată. În peptul meu năvăliau furtunos sentimente mie până atunci recunoscute. O emoțiune dulce, o bucurie plină de speranțe, o melancolie dureroasă și o frică bizară se perîndau repede în inima mea. Toate aceste sentimente 'mi-au legat limba cu o putere iresistibilă încât steteam mută și îl priviam visătoare.

Din ochi-'mi însă el putù ceti sentimentele ce mă predomniau, căci acestia spuneau mai mult decât ori-ce limbă, în acele momente.

Uu sărut ferbinte și dulce mă trezì din această reverie delicioasă.

Acesta a fost sigilul amorului nostru nevinovat.

Eram fericită, cu mult mai fericită decât să-'mi pot da seamă de această încercare riscată și de urmările ei. Din norocire absența noastră nu fu observată de ceilalți. D-ta, ca tinĕr vei fi avut ocasiune a-'ți câștiga convingerea că în astfel de momente fericite și pline de o cerească disposiție, ori-ce resonament e copleșit de puterea iresistibilă a inimei, — și nu vei aștepta dela mine nici o scusare.

La masă era foarte dispus, și aceasta mă bucura. După masă la rugarea mirelui a cântat puțin din vioară. Cânta atât de dulce și cu atât sentiment încât fiecare era încântat, și avea câte un cuvênt măgulitor pentru el. În fine el ne cântà și romanța ce o auziam mai nainte.

Fiecare ton ce eșia de sub arcușul seu afla un echou profund în inima mea; în acestea părea că își mărturisea iubirea lui și eu îl înțelegeam. Această romanță, care mai târziu am învățat-o dela el, o cântam de câte-ori cugetam la el în singurătatea mea; și simțiam atâta ușurare și stâta mângăere.

(Va urma.)

suma de 3921 fl., ear' aceasta fiind poporul nostru de tot miser nu o poate acoperi dela sine: pentru salvarea şi adecă ridicarea unei şcoale de cel mai mare interes pentru cultura română din aceste părţi, sûnt rugaţi cu toată căldura toţi cei-ce se interesează de înaintarea culturală a poporului nostru să ne sprigineasică întru ajungerea acestui scop de mult dorit.

După-ce de mulţi ani ostenim pentru acest măreţ scop cu cele mai grele sacrificii asigurând toate celelalte condiţiuni a susţinerii de şcoală, facem şi această ultimă încercare pentru edificiul trebuincios, şi ne rugăm să fim ascultaţi.

Ajutoarele marinimoase se vor cuita pe cale publică şi se pot trimite la adresa „epitropiei parochiale" ori a subscrisului paroch.

Celealalte ziare române sûnt rugate a reproduce acest »Apel".

Dela oficiul parochial român din Geaca în conţelegere şi cu aprobarea oficiului protopresbiteral a tractatului Clujului.

Geaca, la 12 Ian. 1897.

Posta ultimă: Mociu, comitatul Clujului.

Ioan Paşca,
paroch.

Ioan Apahidean, epitrop. Isaia Moldovan, epitrop.

CRONICĂ

Sibiiu, 28 Ian. n. 1897.

Din scrierile lui Silaşi. „Gazeta Transilvaniei" scrie: *„Mai multe acte şi manuscripte inedite*, rămase de regretatul *Silaşi*, precum prelegeri universitare, diferite studii, tractate etc., după-cum sûntem informaţi, se află în mânile fostului director gimnasial dela Năsăud, *Ioan Ciocan*, actual deputat dietal. Oare ce are de gând să facă Ciocan cu aceste hârtii, despre cari se crede, că din punct de vedere românesc sûnt de mare valoare şi interes?"

*

Atragem atenţiunea abonenţilor nostri, că numărul de mâne al „Tribunei" se expedează numai acelora, cari îşi vor fi renoit abonamentul.

*

Dela Anina. O linişte de mormânt domneşte acum la Anina. Minerii sûnt toţi în grevă; ocnele stau pustii. În groasnicul măcel au fost răniţi, după-cum s'a constatat definitiv, — 30 de inşi, între cari 7 au murit imediat, 5 mai târziu. Ca instigatori ai minerilor au fost arestaţi 33 bărbaţi şi 3 femei. Minerii au încredinţat pe advocatul Dr. Pap József din Budapesta cu apărarea causei lor faţă de societate. Astfel în curând chestiunea va ajunge înaintea tribunalului din Budapesta.

*

Somnul Ţarului. Cu prilegiul marei reviste militare dela Châlons, arangiate cu prilegiul visitei Ţarului în Francia, societatea căilor ferate de sud a sistat fără de veste într'o noapte, la 11 ore, comunicaţia, şi miile de pasageri, cari îşi luaseră deja bilet pentru Châlons, au trebuit să petreacă noaptea în gară şi astfel n'au mai putut merge la Châlons. Mai mulţi dintre pasageri au intentat acum proces societăţii, pretinzând daune-interese de câte 100—200–300 fr. Ziarul „Matin" din Paris scrie, că societatea se apără cu „somnul nul Ţarului". Anume Ţarul se eşotase atât de tare în urma sărbătorilor precedente, încât la staţia Mézy a rugat pe şeful de staţie să oprească trenul, pentru-ca să poată dormi. Rugarea Ţarului poruncă fiind, trenul a fost imediat oprit şi Ţarul a putut dormi în tihnă până la 4 ore dimineaţa. Aceasta a fost causa sistării comunicaţiei.

*

Canonic atacat de un urs. În parcul aparţinător palatului metropolitan din Lemberg, un urs scăpat din colivie a atacat alaltăieri pe canonicul gr.-cat. Gabelsky şi 'i-a sfâşiat rasa preoţească. La strigătele desperate ale canonicului, câţiva servitori au alergat la faţa primejdiei şi 'l-au scăpat din ghiarele ursului, ear' pe urs 'l-au încuiat earăşi în colivie.

*

Necrolog. Cu inima adânc sfârşiată aducem la cunoştinţa consângenilor, amicilor şi cunoscuţilor încetarea din vieaţă a iubitului şi neutatului soţ, fiiu, frate şi cumnat *George Toplian*, notar cercual în pensiune, în urma unui morb îndelungat cu grele suferinţe şi împărtăşit cu sfintele taine, astăzi Duminecă în 12/24 Ianuarie la 3 ore d. a. 'şi-a dat sufletul în mânile creatorului în al 45-lea an al etăţii şi al 16-lea an a fericitei sale căsătorii. Fie-'i ţărîna uşoară şi memoria binecuvântată! Tem.-Székas, în 13/25 Ianuarie 1897 Livia Toplian născ. Rácz, ca soţie; Pavel Toplian, ca tată; Iulia Szavits născ. Rácz, ca cumnate; Vasilie şi Eftimie Toplian ca fraţi; George Szavits notar, ca cumnat.

*

Nenorocire mare. În decursul unei representaţii teatrale din oraşul chinez Kwongtew, explodând o lampă, s'a produs o panică grozavă. Toţi căutau să iasă cât mai iute din teatru. Peste 300 persoane, între ele 36 actori, căzură jertfă nebunei îmbulzeli a asistenţilor.

*

O înmormântare frumoasă. De pe *Valea-Bărgăului* primim următoarele: La 9 Ianuarie n. a avut loc în *Borgo-Tiha* înmormântarea preotesei *Pelagia Dologa*, soţia bravului paroch Ioan Dologa.

Înmormântarea a decurs cu multă pompă, în asistenţa unui public foarte numeros, din toate cele 8 comune de pe Valea-Bărgăului. Între alţii am observat pe toţi preoţii şi învăţătorii din cele 8 comune, pe domnii Dr. N. Hăngănuţ, locotenentul Fl. Cârlan, Dr. Ciuta, Dr. Tripon; onorabila familie Carol C. Haltrich etc. Dintre rudeniile defunctului au asistat fraţii Dr. Ioan Pop, medic de stab în Sibiiu şi parochul Damian Pop din Bichigiu.

Serviciul funebral a fost celebrat de 6 preoţi, în frunte cu protopul gr.-or. S. Monda şi parochul gr.-cat. Achim Candale, care a rostit o frumoasă predică funebrală. La mormânt dl Dr. G. Tripon a ţinut o mişcătoare vorbire despre meritele defunctei. Cântările au fost executate de junimea şcolară din loc, condusă de zeloşii învăţători Victor Avram şi Sever Drăgan. **Argus.**

*

Ceartă pentru tron. Tribunalul din Paris are să hotărească într'un proces extraordinar de interesant. Trei pretendenţi de tron se ceartă pentru coroana Franciei şi — ce e mai nostim — coroana se află în posesia — Republicei. — Principele de Anjou, descendentul direct al lui Filip V. de Bourbon şi de present general în armata spaniolă, reclamă faţă de principele de Orléans, ginerele Archiducelui Iosif, dreptul la tronul francez, pe motiv, că el singur ar fi adevăratul rege al Franciei. El a înaintat reclamarea sa şi tribunalului. Principele de Orléans încă 'şi-a trimis un advocat la pertractare, care promitea a fi nespus de interesantă. Dar' când să se înceapă şedinţa, a sosit protestarea unui al treilea pretendent, — Don Carlos. El acusă ambele părţi litigante cu usurpare de titlu, susţinând că numai el e legitimul rege al Franciei. Don Carlos 'şi-a designat de advocat pe senatorul Waldeck Rousseau. Publicul parisian aşteaptă cu încordată interesare, cum va hotărî în causă tribunalul Republicei.

*

Femeile ca agronoame. Ziarele din Berlin anunţă, că în urma unei petiţiuni a şcoalei de agronomie, a apărut o ordinaţiune ministerială, care dispune, că pe lângă speciala permisiune a rectorului, şi femeile pot cerceta cursurile de agronomie.

*

„Şcoala Poporului" nrul 3, revistă educativă enciclopedică, a apărut cu următorul sumar: „Studiu asupra literaturii poporale". — „Petrile scumpe", (poesie). — „Temerile asupra înmulţirii populaţiunii globului". — „Maxime filosofice". — „O zi de concurs". — „Calul la plug şi caii de lux", (poesie). — „Aplicarea celor învăţate". — „Cine a făcut lumea?" (anecdotă poporală). — „Despre religie". — „O lecţie de caligrafie". — „O întâmplare a lui Petru-cel-mare". — „Dela cursul de sericicultură". — „Ştiri". — „Semnele timpului". — „Sfaturi". — „Glume". — „Oglinda", (poesie) etc.

*

„Liga Română", revistă săptămânală pentru interesele unităţii culturele a tuturor Românilor, are în nr. 2 următorul cuprins: Congresul Ligei. — În politica exterioară. — Momentul naţional în cultură. — Un nou atac în contra românismului. — Centenarul unui drapel naţional. — Un ungur despre originea Românilor. — Cronică generală: Încordarea între Austria şi Germania. — Slavismul şi rusismul. — Maghiarii contra Italienilor din Fiume. — Slovacii din Ungaria. — Vaticanul contra maghiarisării. — Din domeniul ştiinţelor. — Notiţe diverse. — Informaţiuni.

*

Ştiri mărunte. În *Agram* s'au simţit alaltăieri noaptea două puternice cutremure de pământ. — Tribunalul din *Dobriţin* a terminat cercetarea în afacerea fostului comite suprem Miklós. — *Jókai Mór* a fost numit membru al casei magnaţilor. — *Paul de Remusat*, scriitor şi politic francez, fost secretar al lui Thiers, a răposat Vineri în Paris. — *Regele Carol al României* a conferit prim-ministrului sârbesc *Simics* marea cruce a „Stelei României". — Poliţia din *Fiume* a prins 11 anarchişti italieni refugiaţi, şi 'i-a predat autorităţilor italiene. — În *Egipetul superior* o trupă de poliţişti au ars de vii 8 răufăcători: faptul a provocat mare indignare în poporaţiune. — Pe corveta svedeză *Bald* a explodat aproape de Alexandria un tun; 8 matrozi omorîţi. — La *Harbröse* s'a cufundat o barcă de salvare; 12 înecaţi.

VARIETĂŢI.

(Nou soiu de oameni). Câţiva oficeri ruşi şi danezi au aflat în călătorile lor ştiinţifice prin Pamir, un soiu de oameni închinători focului. Trupul lor e foarte mic; se pot numi aproape pitici. Dar' nu numai oamenii, ci şi animalele de casă sûnt totate mititele.

Boii nu-'s mai mari, ca măgarii din Europa, măgarii sûnt ca la noi câinii, ear' oile ca la noi căţelele.

Acesti pitici sûnt infinit de fricoşi, necontenit pribegesc şi se ascund între munţi, banii nu li-'s cunoscuţi, ci ca monedă folosesc ţesăturile. Femeile 'şi-le vând bărbaţii unul altuia; preţul unei femei e de comun 5—6 boi sau 15 oi.

Ei au şi preoţi. Acestia aprind noaptea câte un arbore şi când flacările 'l-au cuprins întreg, — credincioşii se adună în giurul lui şi se roagă.

Ruga se face noaptea târziu.

Când se revarsă de ziuă, piticii se răspândesc care încotro şi se ascund prin scorburi, pe care numai ei le cunosc.

Călătorii cred, că piticii nu se închină de fapt la foc, ci la acel spirit mai înalt, care — după închipuirea lor — apare în fiecare foc.

Aceasta se deduce din împregiurarea, că unui oficer danez 'i-a succes, să prindă pe un pitic şi acesta îndată-ce oficerii au aprins un foc mare, s'a apropiat de foc şi într'un hohot de râs a sărit în el. Nefericitul s'a înecat înainte ca oficerii să poată stinge focul. Acestia cred, că piticul a râs în speranţă, că zeul din foc îl va elibera de robie.

Posta redacţiunii.

Dlui *I. Br.* în *Tilişca*. Cel mai nou şi cel mai bun este cel de Ioan Gheţe, profesor în Năsăud. A apărut la soc. „Franklin" în Budapesta (IV. Egyetem u. 4). Ori-care librărie îl poate procura.

Tiibingeu. Ieri am expedat materialul primit din 2 locuri. Am cerut şi din alte părţi dar n'a sosit încă. Pe rînd o se vină toate. Salutare!

Fratelui. Retipărirea să face; corecturile să introduc; mai ieri-alaltăieri a mers o scrisoare recomandată.

VIEAŢA SOCIALĂ.

Bal în Năsăud.

Primim invitare la *balul*, ce se va arangia la 6 Februarie 1897 st. n. în sala de gimnastică dela gimnasiul din Năsăud. Începutul la 8 ore seara. În pausă se vor juca: „Bătuta", „Căluşerul" şi „Romanul". Preţul de intrare: pentru o persoană singuratică 1 fl.; ear' de o persoană în familie 80 cr. v. a. Venitul curat e destinat în favorul „fondului şcolarilor morboşi" dela gimnasiul sup. fundaţional din Năsăud. Suprasolviri se vor cuita în raportul gimnasiului tipărit.

Petrecerea pompierilor în Sălişte.

„Reuniunea pompierilor voluntari din Sălişte" va arangia o petrecere cu joc în 31 Ianuarie n., în sala şcoalei de acolo. Venitul curat este destinat pentru fondul reuniunii. Începutul la 7½ ore seara. Oferte marinimoase se primesc cu mulţumită şi se vor cuita pe cale publică.

Bal în Brad.

Primim invitare la *balul* ce se va arangia la 1/13 Februarie 1897, în hotelul *„Central"* din Brad. Venitul e destinat pentru „Fondul convictului dela gimnasiul român din Brad". Începutul la 8 ore seara. Preţul de intrare: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Corpul profesoral. NB. Ofertele marinimoase se vor cuita în ziare.

Din public.*)

Mulţumită publică.

Neputând aduce îndestul mulţumirile mele în persoană tuturor acelor onoraţi şi preastimaţi domni şi doamne, cari au luat parte la înmormântarea iubitei şi neuitatei mele soţii *Joiţa Henţescu* n. *Kelemeni*, îi rog de a primi pe calea publicităţii mulţumitele mele cele mai cordiale şi sincere.

Sibiiu, 28 Ianuarie 1897.

Ioan Henţescu,
prof. în pensiune.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacţiunea nu primeşte responsabilitatea.

ECONOMIE.

„Împăratul de Erfurt". Acesta e un nou potentat, nu tocmai de operetă ci împăratul unui întreprinzător din Budapesta. Acest intreprinzător îmbie cu seminţele liferantului c. r. de curte din Erfurt. Din aceste seminţe pot cerceta apoi adevăraţii bureţi. Cine a cugetat deja ceva despre împăratul dela Erfurt?

„Rock". Cea mai veche societate de asigurare a Angliei, „Rock" a decis să-'şi estindă cercul de activitate şi asupra Ungariei 'şi-a întemeiat în Budapesta o representanţă. Ca representant e numit dl Iosif Fischer, ca medic-suprem Dr. Irsai, docent privat la universitate, ca procurori jurisprudenţii Anton Neumann şi Alexandru Neumann. Societatea de asigurare „Rock" s'a întemeiat în 1806. O societate mai veche şi mai solidă nu-'i pe pământ. Cercul seu de activitate nu-'i numai asigurarea vieţii şi a rentei, ci se extinde şi asupra unor ramuri, cari nu s'au introdus încă în monarchia austro-ungară. Fondul de asigurare al societăţii e de 38 milioane florini. Procentele de asigurare ale fondului sûnt 75, ear' actuala valoare a sumei asigurate 198%, aşa că „Rock" la fiecare sută, ce o dă, are un acoperemânt de 198 fl. Tabela plăţilor la „Rock" e extraordinar de avantagioasă şi foarte ieftină, partea la câştig încă e extraordinar de mare.

Bibliografie.

La „Tipografia", societate pe iunicţ în Sibiiu, să află de vânzare următoarele noutăţi musicale:

Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu	„	1.—
Ţerăncuţa. Cântec poporal pentru voce şi piano de Costache Moinaru	„	—.50
Hora înfrăţirii, pentru piano de P. G. Niţescu	„	—.75
La tine copiliţă dragă. Romanţă de Droianu	„	—.50
Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann	fl.	—.50
La blondine. Polca mazurca pentru piano de Sigismund Paulmannn	„	—.50
Turda. Marş patriotic de Paulmann	„	—.50
Hora reginei. De Sigis. Paulmann	„	—.25
Sârba păpuşelor. De Sig. Paulmann	„	—.25
Marş turcesc. De Sigis. Paulmann	„	—.25
Intermezzo pentru piano de M. Capşa	„	—.50
Les fleurs de Maiu. Valse de Ant. Cirillo	„	1.—
Sârba oficerilor. De C. Dimitrescu	„	—.50
La fille du Marin. Vals de Ivanovici	„	1.—
Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps	„	—.75
Linişte. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide	„	1.—
Am plâns. Romanţă pentru voce şi piano de Alphonse Cirillo	„	—.75
Singurătatea. Romanţă pentru voce şi piano de Alphonse Cirillo	„	—.75
Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi	„	—.25
Inistitutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker	„	1.—
Sârba Bucureştilor, pentru piano de Const. Dimitrescu	„	—.50
Sârba mirilor. De C. Dimitrescu	„	—.50
Iubileul. Marş de Gh. Fotino	„	—.75
Surorile. Hora de Gh. Fotino	„	—.50
Elisa. Polca franceză de G. Ionescu	„	—.50
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu	„	—.75
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel	„	—.50
Pas de quatre original. De Mayer Lutz	„	—.50
Gavotte de la Princesse „Marie". De Michel Margaritescu	„	—.57
Ai plâns şi tu vr'odată? Romanţă pentru voce şi piano de Ernest I. Alexandrescu	fl.	—.50
Nu înţeleg. De E. I. Alexandrescu	„	—.50
Pictorilor! De E. I. Alexandrescu	„	—.50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	„	—.75
L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu	„	—.50
De Braila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	„	—.50
Sârba Bucureştilor, pentru piano de Ioan D. Burlan	„	—.50
Sârba Bucureştilor, pentru voce şi piano de Ioan D. Burlan	„	—.50
Didi. Polca mazurca pentru piano de Ioan D. Burlan	„	—.75
Isvorul. Romanţă pentru voce şi piano de Dimitrie St. Cristide	„	—.50

*

La comandele din afară să se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediţie recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranţa expediţiei recomandăm modalitatea din urmă.

Călindarul „Bibliotecii pentru toţi" — pe 1897. —

Toată lumea, la noi, cunoaşte acum „Biblioteca pentru toţi", intreprinderea folositoare şi amusantă, care a avut atât succes, încât într'un an şi jumătate a tipărit aproape 100 de cărţi, care de care mai frumoasă şi mai importantă. Zilele acestea a apărut şi „Călindarul ilustrat" al „Bibliotecii pentru toţi", care este cea mai elegantă şi bună publicaţie de acest fel. Într'adevăr, acest Călindar are 208 pagini de text, cu materia cea mai aleasă, are 23 de ilustraţii perfect executate.

Materia acestui călindar se compune pe lângă nuvele, poesii, cugetări, snoave, anecdote, scrise de autori ca: Andersen, André, Theuriet, Shelley, Jules Simon, Carmen Sylva, etc., din o parte călindaristică importantă: sărbători mobile, naţionale, călindar judecătoresc, al şcoalelor, cronologie, capii statelor, tarife telegrafice, de bagage, tarife de călători etc., etc., şi are şi ilustraţiile următoare: M. S. Regina Elisabeta, A. S. Principele Carol II., Independenţa României, I. Michelet, Al. Odobescu. Ioan Creangă, A. S. R. Principesa Maria şl Principesa Elisabeta, Maica Domnului, Barbu S. Delavrancea, D. C. Olănescu, G. Ionescu Gion, Traian Demetrescu, C. I. Stănescu, Petre Dulfu, Popovici Bănăţeanu, Radu Rossetti, D. Rossetti, Max, Madona din Foligno, Dumitru Stăncescu, Carol Müller, Tennyson, Ioan V. Socec şi Venus dela Millo. Un exemplar costă 32 cr. Trimis cu posta 35 cr. v. a.

În „Editura cărţilor şcolare" din Braşov a apărut: *„Istoria patriei"* în legătură cu evenimentele epocale din „Istoria universală" pentru şcoalele poporale române, de Vasile Goldiş, profesor. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu, Braşov. Preţul 25 cr.

Călindarul zilei.

29 Ian. n. 1897

Iulian: Francisc S.
Gregorian: † C. P. Antoniu c. m.
Soarele: răsare 7.27, apune 4.33 m.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Ian. n. 1897.

Semințe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc nou	77	8.05	8.15	78	8 15	8.20
Grâu dela Tisa „	77	8.20	8.25	78	8.25	8.30
Grâu „ Pesta „	77	8.15	8.20	78	8.20	8 25
Grâu de Alba-Reg. „	77	8.25	8.20	78	8 20	8 25
„ „ Bacica „	77	8 25	8.30	78	8.30	8 35
Grâu ung. de Nord „	77	—.—	—.—	78	—.—	—.—

Semințe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Secară		70—72	6.65	6.70
Orz	de mutreț	60—62	4.—	4 35
„	de vinars	62—64	5 10	5 90
„	de bere	64—66	6 50	8 —
Ovăs	—	39—41	5.70	6 70
Cucuruz (porumb)	bătut	—	3.45	3 50
„	de alesu	—	3 30	3 42
Meiu		—	11 75	12 05
Hrişcă		—	5.30	0 65

			Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
Secară pe termin.	Grâu	Sept.-Oct.	—.		—.—
	„	Mart.-Apr.	8 25		8 20
	Cucuruz	Maiu-Iun.	3.89		3 90
	„	Iulie-Aug.	—.—		—.—
	Ovăs	Mart.-Apr.	5.93		5.95
	„	Oct.	—.		—.—

Producte diverse	Soiul	Cursul dela	Cursul până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	45.—	50.—
„	roşie	35.—	40.—
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	54.—	54 50
„	dela ţară	—	—
Slănină	uvântată	—.—	—.—
„	afumată	55.—	56.—
Seu		—	—
Prune		—.—	—.—
Lictar	alesu, nou	19.—	19.50
„	bănăţenesc	17.	17.50
Miere	brută	—	—
„	galbină stăcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Preţul pe 100 chilograme.			

Spirt	Bani	Marfă
Brut, pentru rafinărie	14.75	15.—
Rafinat, pentru comercianţi mari	52.50	53.—
Brut, „ „ „	50.50	51.—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 27 Ian. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.45	vând.	9.50
Lire turceşti	„	10.60	„	10.65
Imperiali	„	9.52	„	9.56
Ruble ruseşti 100 à	„	126.12	„	127.—
Galbeni	„	5.61	„	5.67
Napoleon-d'ori	„	9.48	„	9.53
„ (ruseşti)	„	9.44	„	9.59

Bursa de Budapesta.

Din 23 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.50
„ ung. val. cor. 4%	98.75
Împrumutul căilor ferate ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	97.—
„ „ croate-slavone	97.—
Obligaţiunile desp. regaliilor	100.10
Împrumut cu premiu ung.	152.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	139.50
Renta de hârtie austriacă	100.50
„ de argint austriacă	100.75
„ de aur austriacă	120.25
Losurile austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1015.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit şi economii „Albina"	100.75
Argintul	—.—
Galbeni împărăteşti	5.65
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	58.87
London 10 Livres sterlingi	119.90

Bursa de Viena.

Din 23 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.65
Renta ung. v. c. 4%	98.80
Împrumutul căilor ferate ung.	124.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.25
Bonuri rurale ung.	97.14
„ „ croate-slavone	101.—
Împrumut cu premiu ung.	153.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	100.65
„ „ argint austriacă	100.95
„ „ aur austriacă	122.—
Losuri austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1020.—
„ „ de credit ung.	421.50
„ „ de credit austr.	246.50
Argintul	—.—
Galbeni împărăteşti	5.67
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.90
Londra 10 Livres sterlingi	120.—

Bursa de Bucureşti.

Din 10 Ian. v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ „ 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vărs. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vărs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vărs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. r. de con. (250 lei vărs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Editor şi redactor responsabil: Teodor V. Păcăţian.
Proprietar: Pentru „Tipografia", societate pe acţiuni: V. H. Dresenandt.

Anunț de exarêndare.

Bunul comasat dela *Vidrașău*, aproape de M.-Oșorheiu (M.-Vásárhely) care este proprietatea *fundațiunei Șuluțiane* din Blaj, constătător din:

a) 1288 jugĕre catastrale arător și fênaț, cu venit curat catastral de 2941 fl. 91 cr;

b) Curte nobilitară cu edificiu de locuit;

c) Toate supraedificatele necesari la economie;

d) Una moară cu 3 petri pe apa Miraşiu;

e) Case jelerești;

f) Fund instruct constătător din boi, vaci, viței, porci, oi și recuisite economice.

Se va da în arêndă pe calea licitațiunei publice, pe periodul de 6 ani, începênd din 15 Februarie 1897 până în 15 Februarie 1903.

Licitațiunea se va ținè **în 10 Februarie a. c. st. n.** în cancelarea advocațială din curtea Metropolitană din Blaj, la 10 oare înainte de ameazi.

Prețul de exclamare va fi 5000 fl. v. a. ear' după prețul fondului instruct se va plăti anual 5%.

Doritorii de a licita au a depune ca vadiu 10% dela suma de exclamare.

Oferte sigilate și înaintate subscrisului advocat archidiecesan, până în 9 Februarie a. c., ori Preaveneratului consistor archidiecesan, încă se vor lua în considerare, dacă vor fi provĕzute cu vadiul de 10% dela suma de exclamare și oferenții vor declara, că cunosc cuprinsul condițiunilor de licitare.

Condițiunile de licitare sĕ pot vedè în cancelaria subscrisului

Blaj, în 27 Ianuarie st. n. 1897.

Vasiliu Oltean,
advocat archid.

[531] 1—1

Caut împrumut

pe întabulare la locul al doilea, pe casa mea cea nouă de aici, cari 12 ani e liberă de dare. Aceasta casă sĕ poate și cumpĕra în condiții foarte favorabile. Venitul actual după chirie face 650 fl.

Bani gata sĕ recer numai 3000 fl.

Informațiuni mai detailate sĕ dau în Piața fênului (Heilplatz) nr. 4, ușa 1.

[435] 3—3

[357] 5—5

Farmacie

cu o circulațiune de 14,000 fl. în un oraș mai mare al Ardealului, cu fabrică de sodă, e de vêndut, în condiții favorabile. — Se poate prelua îndată.

A se adresa la administrația „Tribunei".

Un culegĕtor de litere

se caută la

„Tipografia", societ. pe acțiuni în Sibiiu.

Condițiune stabilă.

Fabrică de cărți comerciale Jacques Fischer

Viena, II. Obere Donaustrasse 85, lângă podul Stephania

recomandă depositul seu bine asortat cu **cărți comerciale, cărți de copir și note,** precum și tot felul de

ARTICOLI DE BUREAU.

Specialitatea acestei fabrici sûnt cărțile comerciale cari stau oblu și când sûnt deschise, compactate fiind după sistemul patentat al lui Workman.

[490] 1—3

„Tipografia", soc. pe acțiuni, Sibiiu

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vênzare la „Tipografia", pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile" (editura Librăriei Socec & Comp., 1893) . . . . . fl. 1.50.

„Fire de tort", versuri (ca continuare la „Balade și Idile"), editura Librăriei C. Sfetea, 1896 . . . . . fl. 1.25.

La comande, care sûnt a se adresa „Tipografiei", soc. pe acțiuni în Sibiiu, este de a se adăuga pe lângă prețul vol. și **5 cr.** porto pentru 1 volum.

La „Tipografia", societate pe acțiuni în Sibiiu, se află de vênzare:

Cea mai nouă

Carte de bucate

a

bucătăriei

române, franceze, germane și maghiare

cuprinzênd rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicatese sau beuturi gustoase.

Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum *numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto*

(20 cr. recomandată.)

„Tipografia", soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vênzare:

Chestiunea Română în Roma.

Conferența domnului **Roberto Fava.**

Prețul numai 20 cr.

Noutăți musicale.

La librăria **„Tipografia"**, soc. pe acțiuni în **Sibiiu** se află de vênzare următoarele piese pentru voce și piano.

		Cor. Fil.
Alexandrescu Ernest I.	„Ai plâns și tu vre-odată?" *romanță* pentru voce și piano	1.—
„	„Nu înțeleg" „ „ „ „	1.—
„	„Pictorilor" „ „ „ „	1.—
„	„Un fir electric" „ „ „ „	1.50
Belortu D. C.	„L'Affection", *polca franceză* pentru piano	1.—
„	„De Braila à Gênes", *galop* pentru piano	1.—
Burlan Ioan D.	„Sêrba Bucureștenilor", pentru piano	1.—
„	„ „ pentru voce și piano	1.—
„	„Didi", *polca mazurca* pentru piano	1.50
Cristide Dimitrie St.	„Isvorul", *romanță* pentru voce și piano	1.—
„	„Liniște", *vals* pentru piano	2.—
Cirillo Alphonse	„Am plâns", romanță pentru voce și piano	1.50
„	„Singurătatea", romanță pentru voce și piano	1.50
„	„Claire", polca pentru piano	1.—
Decker Carol	„Institutele-Unite", *vals* pentru piano	2.—
Dimitrescu Const.	„Sêrba Bucureștencelor", pentru piano	1.—
„	„Sêrba Mirilor", pentru piano	1.—
Fotino Gh.	„Iubileul Marș", pentru piano	1.50
„	„Surorile Hora", pentru piano	1.—
Ionescu G.	„Elisa", polca franceză pentru piano	1.—
„	„Zéphir", polca mazurca pentru piano	1.50
Kneisel Anton	„Souvenir de Zürich", polca mazurca	1.—
Lutz Mayer	„Pas de quatre original"	1.—
Margaritescu Michel	„Gavotte dela Princesse Marie"	1.50
Mironescu Mathilde	„Les beaux yeux", valse pentru piano	2.—
Moinaru Costache	„Terăncuța", cântec popular pentru voce și piano	1.—
Nițescu P. G.	„Hora întrătirii", pentru piano	1.50
Ochialbi G. N.	„Hora Margareta", pentru piano	—.50
„	„Hora țerănească", pentru piano	—.50
„	„Hora ovreicuța", pentru piano	—.50
„	„Hora nebună", pentru piano	—.50
„	„De te-ar prinde neica 'n crâng"	—.50
„	„Hora Ochialbi", pentru piano	—.50
„	„Hora nopții", pentru piano	—.50
„	„Sêrba oltenească", pentru piano	—.50
„	„Hai Cristei", pentrtu piano	—.50
„	„Hora luncei", penru piano	—.50
„	„Hora Floreasca", pentru piano	—.50
„	Hora Zuralia", pentru piano	—.50
„	„Ca la ușa cortului", țigănească pentru piano	—.50
„	„Hora Aurora", pentru piano	—.50
„	„Hora ocheșica", pentru piano	—.50
„	„Hora frunza , pentru piano	—.50
Oppelt W.	„Flori în vale", polca mazurca pentru piano	1.—
Paulmann Sigismund	„Toujours avec argent", polca franceză pen ru piano	1.—
„	„La blondine", polca mazurca pentru pianot	1.—
„	„Turda", marș patriotic	1.—
„	„Hora Reginei"	—.50
Paulmann Sigismund	„Sêrba păpușelor"	—.50
„	„Marș turcesc"	—.50
„	„Pune talpa la pământ", brêu pentru voce și piano	—.50
Polyso-Micșunești N.	„La belle Alexandrine", mazurca de salon	1.50
Rădulescu Eleutheriu	„Suvenir de Focșani", polca mazurca	1.—
Schedi Mihail	„Pensées de Printemps, Morceau de salon	1.50
Schlichting S.	„Kreutz-Polca", original	1.25
Simionescu Ioan R.	„Doina Jiului", pentru voce și piano	1.50
Spirescu Oscar	„E greu sĕ uiți", romanță pentru voce și piano	1.50
Trifu Gh.	„Te iubesc", romanță pentru voce și piano	1.—
Vasiliu N.	„Cecilia", vals pentru piano	2.—
Zika Anton	„Pe aripele amorului", vals pentru piano	2.—

Noutăți apărute în urmă.

Burlan I. D.	„En Vogue Quadrille"	1.50
„	„Nunta de argint", marș	1.—
Capșa M.	„Intermezzo", pentru piano	1.—
Cirillo Ant.	„Les fleurs de Mai", valse	2.—
Dimitrescu C.	„Sêrba oficerilor"	1.—
Ivanovici	„La fille du Marin", valse	2.—
Kaps C.	„Daisy Bell", valse (All Right)	1.50
Lowthian	„Veneția", vals	1.50
Pursch O.	„Nunta de argint", vals	2.—

„Veselia română",

colecțiune de piese alese, pentru voce și piano.

Nr. 1.	Raynald L.	„Vinul de Cotnari", vals cânt. cu cuvinte rom. și fran.	1.—
„ 2.	Sayers Henry L.	„Tararabum-der-é", cânt. cu cuvinte românești și franțozești	1.—
„ 3.	Filloreanu Al.	„Imnul școlarului", pentru 3 voci și piano	1.—
„ 4.	Alexandrescu Er. I.	„Nu înțeleg", romanță	1.—
„ 5.	Moniuszko	„Cosacul", cântec polonez, cu cuvinte române	1.—
„ 6.	Vargă F.	„Mustăți", polca cu cuvinte române și franceze	1.50
„ 7.	Mureșianu A	„Deșteaptă-te Române", cântec patriotic	1.—
„ 8.	Dorianu I.	„Liliacul alb", cu cuvinte române și franceze	1.50
„ 9.	„	„E. ah! iubirea", canțonetă pentru voce și piano	1.50
„ 10.	Denza L.	„Ochi albastri!" cu cuvinte române și italiane	1.50
„ 11.	Cuna L.	„O dragă Margaretă", cuvinte de I. Dorianu	1.—

Noutăți apărute în urmă.

Volstedt	„Lustige Brüder" (Frații veseli), vals	1.—
Voreas D. D.	„În fênul de curênd cosit", romanță	1.—
Wagner F.	„Vulturul", marș (Unter Doppel Adler)	1.—
Wiest Louis	„Privighetoarea de peste Olt", potpouri național Nr. 1/2 a	2.—
Nr. 12.	Zeller	„Nu fi supĕrat", Sei nicht bös', cuvinte de Dorianu	1.—
„ 13.	Gozlan	„Visul" (Le rêve), romanță, cuvinte de Dorianu	1.50
„ 14.	Dumitriu	„Cât te-am iubit", romanță	1.—
„ 15.	Dorianu	„All Right", cuvinte române și franceze	1.—
„ 16.	Dumitriu	„Sêrba lui Zdrelea" cu cuvinte	1.—
„ 17.	Dorianu	„La tine copiliță dragă", romanță	1.—

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevĕr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevĕr excelent.

De mulți ani aceste pilule sûnt pretutindenea lățite și puține familii vor fi în cari sĕ lipsească o mică provisiune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sûnt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, cari se nasc din *mistuirea rea* și din *obstipațiune*, ca: *perturbațiuni în circulația ferii, boale de ficat, slăbirea mațelor, colică, congestiuni de sânge la creeri, hemoroizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sûnt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele resultate din aceasta, ca: *gălbinarea, dureri de cap* nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu causează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copíi.

Aceste *pilule curățitoare de sânge* se produc veritabile *singur numai în farmacia la „Mĕrul de aur al imperiului" a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena,* și costă o șatulă cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere francată cu rambursă fl. 1.40. Trimițêndu-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urma lățirii lor mari aceste pilule sûnt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuințare este provĕzută cu iscălitura **I. Pserhofer** și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoare **roșie**.

Dintre nenumĕratele scrisori, în cari consumenții acestor pilule mulțumesc pentru sănĕtatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsăm sĕ urmeze aici numai puține, cu observarea, că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-'mi earăși 15 suluri din neîntrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.

Stimează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln Lindenthal.

Hrasche, lûngă Flödnik, 12 Septemvrie 1887.

Stim. Domn! Voea lui D-zeu a fost că 'mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vĕ scriu despre resultat: m'am fost rĕcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu sĕ Te binecuvinteze de o miie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mĕ vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănĕtatea. Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decemvrie 1887.

Stimabile Domn! Vĕ exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătușei mele de 60 de ani. Aceasta a pătimit 5 ani de catar cronic de stomac și de boală de apă. Vieața îi era chin și se credea deja perdută. Din întêmplare a căpĕtat o șatulă din excelentele D-Voastre pilule curățitoare de sânge și după întrebuințare mai lungă a acestora s'a vindecat.

Cu distins respect Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt, lûngă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrisul mĕ rog a-'mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre într'adevĕr folositoare și excelente. Nu pot întrelăsa a Vĕ exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voiu recomanda cu toată căldura tuturor bolnavilor ori-unde voiu avè prilegiu. Despre această mulțumită a mea Te împuternicesc sĕ faci ori-ce întrebuințare publică. Cu distins respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lûngă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-'mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voastre uniuersale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am sĕ mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici-când din casa mea și Vĕ exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită.

Cu cel mai mare respect Anna Zwickel.

Licuer de plante alpine de W. Ottm. Bornhard din Lindau în contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podragei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagroase și reumatice: ca dureri pe șirul spinării, junghiuri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghiuri în urechi, fl. 1.20.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, regușelei și tusei, 1 șatulă 35 cr., trimiterea francată 60 cr.

Spirt de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-și-cărui fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Kola preparate a lui Stoll mijloc excelent pentru întărirea nervilor, pentru bolnavi de stomac și contra boalelor de maț. 1 litru Elisir Kola sau vin fl. 3.—, 1/2 litru 1 fl. 60 cr., 1/4 litru 85 cr. Elisir Kola imperial în butelii de câte 5 fl. 50 cr., 3 fl., 1 fl. 60 cr.

Balsam de gușe remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr. trimiterea francată 65 cr.

Esență de vieață (picături de Praga) în contra stomacului stricat, mistuirea rea, dureri abdominale de tot soiul, un remediu excelent de casă, 1 flacon 22 cr., 12 flacaone 2 fl.

Prav contra asudării picioarelor. Acest prav delătură asudarea picioarelor și mirosul acestora, conservă ghetele și este probat nestricàcios. Prețul unei șatule 50 cr., trimiterea francată 75 cr.

Sirup de plantagină un remediu de casă în general cunoscut, excelent contra gûturaiului, răguselii, tusă convulsivă etc. 1 flacon mic 50 cr., 2 flacoane cu trimitere francată 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer de un șir lung recunoscut chiar și de medici, ca cel mai bun remediu pentru creșterea pĕrului. O dosă mare elegant confecționată 2 fl.

Emplastru universal de prof. Steudel, în contra ranelor produse prin arma, precum și contra ranelor maligne, umflăturilor la picioare și glandule, contra furneului și coacerii de deget, contra coacerii pieptului și picioarelor podagroase și multe alte asemenea manifestațiuni. 1 borcan 50 cr., trimiterea francată 75 cr.

Sare universală curățitoare de A. W. Bullrich. Un remediu excelent în contra tuturor consecuențelor mistuirii neregulate, ca: dureri de cap, amețeli, crampi de stomac, arsură de stomac, hemoroide obstipatic etc. 1 pachet 1 fl.

Mia-Poko mijloc excelent în contra durerii de cap, durerii de măsele, a reumatismului etc. Prețul 1 fl.

Afară de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articolii, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimiterile prin postă se efectuesc cât se poate de iute, trimițêndu-se banii înainte, ear' comande mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mĕrul de aur al imperiului" Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

Comandele se vor efectul numai atunci, când se va trimite prețul înainte și în casul acesta spesele postale sûnt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.

Ca veritabile sûnt a se privi numai acele piluri, a căror asignațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.

Specialitățile mai sus numite se capĕtă și în speteria **I. v. Török, Budapesta,** Königsgasse 12. [2638] 5—6

Pentru „Tipografia", societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt. Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.